

FÖRSKOLAN TROLLET | KALMAR

Augusti 2022 - Juli 2023

Hälsningar från Håll Sverige Rent:

Vilken fin resa ni har gjort, den sprudlar av kunskap och engagemang! Genom ert arbete har ni ökat barnens kompetens om hur viktig vår djur och natur är, både för miljön och för vårt välbefinnande samt vikten av återbruk. Ni har även arbetat med hur vi mår bra psykiskt och fysiskt. Ni har alltså berört alla tre dimensioner av hållbarhet. Toppen! Tack för att ni är med oss och bidrar till en mer hållbar framtid!

MÅL KOPPLADE TILL VÅR RESA

Ur läroplanen

NORMER OCH VÄRDEN

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,

OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,

- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

BARNS DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,

- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Globala mål för hållbar utveckling

- Ingen fattigdom
- Ingen hunger
- Hälsa och välbefinnande
- God utbildning för alla
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Jämställdhet
- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Hållbara städer och samhällen

Läs mer på www.globalamalen.se

VAD BEHÖVER SKOGEN FÖR ATT LEVA?

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Barnen berättar om sina familjeuppdrag de har med sig efter sommar-ledigheten, det ser olika ut ibland får barnen berätta enskilt, ibland i grupp. Just denna vecka var några barns uppdrag som var lika sammankopplade till ett. Vi brukar arbeta med dessa mellan vecka 34 - 40. Barnen går tillsammans med pedagogerna till en skog en bit ifrån förskolan.

Pedagogen frågar barnen: Vad handlade veckans familjeuppdrag om? *Jord rötter och regnvatten. Ska vi se om träden har någon jord att äta? Barnen går runt träden i den skogen de brukar besöka som de kallar "Den magiska skogen" Jag ska ge dem ett löv som dom kan äta säger något barn, jag ska ge dom en pinne, kolla den spottar ut pinnen! Alla skrattar åt upptäckten.*

Vi går tillsammans till ett speciellt träd vi hittade förra gången vi var i magiska skogen. **Vill ni berätta om trädet?**

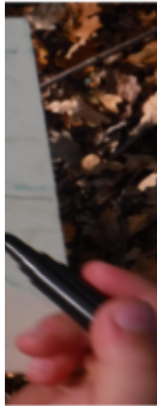
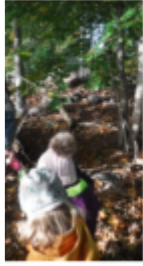
Den är nästan som en Minion! Det är ett hål som ser ut som ett öga, och en mun. Den tycker inte om pinnarna, spottar ut. Den äter inte, den sover! Den vill inte äta för den är lite trött. Där är en näsa! Vad känner trädet för dofter? Blommor som luktar! Vad luktar trädet? Gott! Barnen startar en lek vid trädet och matar trädet med pinnar och löv. Trädet förvandlas sedan till en mamma som får kramar och pussar. *Trädet fyller år idag, mamma sa det. Trädet gillar inte pinnar! Den äter upp det lilla lövet. Det ligger kvar i munnen. Titta titta två spikar. Trädet är ledsen jag kan ta bort. Kommer blod!! Sätter ett plåster (löv) Jag ritar trädet. Vad heter trädet???*

Under detta besök upptäcker barnen någonting annat; *Titta hittat en mal. Vingarna skakar! Den måste vara i ett löv. Den fryser! Det är så tydligt när barnen hittar någonting levande i naturen, man vill värna om, sköta om och ta om hand.*

Om barnen tidigt får en relation till naturen och lär sig att värna om denna utvecklar de ett ansvar som bidrar till en hållbar utveckling.

Sett och hört:

"Rötterna äter jorden och träden behöver rötter"

NATURKUBEN

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Naturkuben är den platsen vi väljer att samla våra familjeuppdrag i. Det är en kub som inte behövdes inne så då återbrukade vi den till vårt familjeuppdrag. Där ska vi följa vad som händer med föremålen när de ligger ute i naturen. För att vi ska få behålla våra saker i kuben utan att någon rör dem skriver vi skyltar som talar om vad det är och vad man får och inte får göra i kuben. Vi måste ju komma ihåg vart de olika föremålen ligger så vi gör ett rutmönster av ståltråd och lägger våra saker i en utvald ruta. Vi gör också ett diagram där man kan se vilken ruta man valt att lägga sitt uppdrag i. Sedan är det dags att lägga ut sitt bidrag i rätt ruta. Vi har skapat en tidslinje där vi följer processen av de olika föremålen. En gång i månaden tar vi kort och jämför den med föregående månads bild.

Vi bidrar till en hållbar utveckling genom att det blir tydligt för barnen hur lång tid nerbrytningsprocessen är med det barnen placerat på platsen. Det har skapat reflektioner hos barnen om att naturen har sin unika nerbrytning alldeles på egen hand.

Sett och hört:

Djuren äter upp och tar hand om sakerna

Naturen tar om hand men människorna tar och förstör

VAD BERÄTTAR TRÄDENS RÖTTER FÖR ER?

Tema: Stad & Samhälle

Om utvecklingsområdet

Vi har samlat på rötter som vi hittat i skogen. Vi samlas i ateljén för att fundera kring dessa. Vad är det egentligen för rötter? Barnen har fått välja ut en rot var och fundera kring vad det är för en speciell rot.

Utdrag och förklaringar om deras speciella rot. Detta är en **Rot-bil**- Trädet behöver en rot - bil så den kan köra och köpa godis och mat till trädet. Jag har gjort en **Rot-sol** -Den finns för att träden kan sola och bli varma. Jag har gjort en **Rot - drake** -trädet behöver den så den kan spruta eld när trädet fryser. Min är en **Rot - mamma** - den heter *Snöglitter*. Trädet behöver en rot-mamma för att ta hand om alla träden och gå till sjukhuset om träden är sjuka.

Barnen har varit i ateljén under flera veckor i smågrupper och arbetat med rötterna. Vi har tagit bilder på dem sedan har barnen fått rita och måla på bilden för att avbilda det som de tänker om rötterna. De arbetade sedan vidare med att skapa med hjälp av återvinningsmaterial det som de tidigare berättat. Allt blev sedan sammansatt till ett rotkonstverk med tillhörande lilla bok: *Vad berättar trädens rötter?*

Genom detta projekt sätter sig barnen i relation till trädens nerv, rötterna. De utgår ofta från sina egna behov i beskrivningen kring rötterna, därför bidrar detta till en hållbar utveckling, träden och dess rötter har likadana och grundläggande behov som vi, träden är inte bara ting utan någonting levande.

Sett och hört:

Roten gräver sig ner under jorden

Regnet färgar rötterna så de blir regnbågiga i magiska skogen

Trädet behöver blod för att leva. Trädet har svart och rött blod

TRÄDETS LIV

Tema: Stad & Samhälle

Om utvecklingsområdet

Vi har en idé om att femåringarna som lämnar vår verksamhet alltid ska lämna någon form av spår efter sig. I år ska de skapa en bok med olika berättelser om träd. Vi ska också skapa filmer som läsaren blir länkade till via Qr - koder.

Hur kommunicerar träden med varandra är en frågeställning som ska finnas med och trädets liv, från frö till skog. Vi går igenom det tillsammans med dem. Barnen kommer på en intressant och spännande berättelser och de är väldigt engagerade.

Vi sätter igång att skriva manus till filmen, några skapar rekvisita genom att rita olika figurer som ska vara med. Vi arbetar också med att skapa kulisser som ska finnas med i filmen.

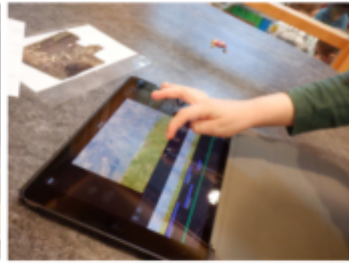
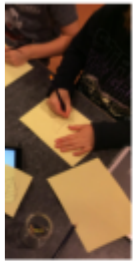
Det behövs också ljud, så det arbetar vi också med tillsammans

Hur bidrar vårt projekt till hållbar utveckling? Flera av barnen har varit med i vårt långa projekt som handlar om träd. Det är ett sätt att knyta ihop helheten de varit i i flera år. Vi har tillsammans gått på djupet för att skapa förståelse för trädets betydelse för allt liv, och så har det blivit. Vi märker det i barnens engagemang och hur de berättar om sitt projekt för föräldrar och andra.

Sett och hört:

Vi kan allt om träd nu!

Vi vet allt om träd, då kan man göra en film!

HITTA UT

Tema: Stad & Samhälle

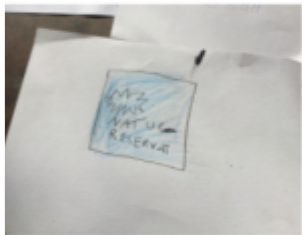
Om utvecklingsområdet

När vi haft vårt miljøråd och i samtal om allemansrätten har barnen uttryckt att de vill göra skyltar till människor som rör sig ute i naturen och staden. Vi har talat om att man inte kan sätta upp skyltar som man vill. Vi samtalade om hur vi kunde göra och då barnen hade sett en check-point på en hitta - ut stolpe i skogen kom vi på att man kunde kontakta orienteringsklubben i Kalmar så det gjorde vi. De var intresserade av ett samarbete, så under vintern och tidig vår arbetade vi med de olika punkterna på allemansrättsaffischen. Vi ritade, byggde och konstruerade på olika sätt för att synliggöra punkterna. Sedan fick barnen bestämma vad som skulle användas till en Qr kod. Vi gjorde filmerna som orienteringsklubben använde till sina stolpar. Vi blev sedan intervjuade i tidningen och radion.

För barnen var det viktigt att lära alla i samhället att vi behöver ta vara på och vara rädd om vår natur och om allt som finns i den. Här tänker vi att genom att dela med sig av denna kunskap bidrar vi till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Sett och hört:

"Man kan inte elda när det är sommar och torrt väder ute, då kan det börja brinna UTAN eld faktiskt"

KROPPENS RÖRELSE OCH ÅTERHÄMTNING

Tema: Livsstil & Hälsa

Om utvecklingsområdet

Vi har valt att fokusera på kroppens rörelsemönster, med de minsta barnen. Vi använder olika slags musik för att hjälpa barnen att få syn på kroppens rörelse. Musiken ger oss glädje att röra våra kroppar och sätter igång rörelseapparaten. Tillsammans med musik utforskar vi våra kroppar, dess möjligheter och gränser. med olika slags musik. Snabb musik ger ett slags mönster och långsam ett annat. vi har även valt att lyfta in yoga i vår verksamhet med barnen. Genom yogan utmanar vi våra kroppar och utmanar vår motorik när rörelserna blir långsamma.

I ett av våra rum på avdelningen sitter flera bilder på barnen i olika poser för att utmana dem vidare, att kopiera och göra likadant som kompisarna.

Vi tänker att det är en social hållbarhetsutveckling att sätta sig i relation till kompisarna genom rörelsen. Att hjälpa sina kompisar att göra samma som jag själv. Att tidigt lära sig att rörelsen är viktig för hållbarheten i samhället på flera plan.

LIVET DÄRUNDER

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Nyfikenheten, frågorna och intresset för det som finns därunder växer fram och får oss att närma oss det där under, under träden, under jorden...

Vi bygger tillsammans upp en reflektionsvägg som gör att vi kan leka och utforska våra teorier kring det som finns därunder. Och arbetet med det som finns därunder leder oss fram till, *Livet därunder*.

Djuren och deras liv blir det som lockar mest i vårt utforskande och undersökande. När vi inte ser spindeln eller gråsuggan så motiveras det med att de är hemma, ligger och sover eller är sjuka. Så hur ser det egentligen ut därunder, hemma hos gråsuggan, vad finns där? Vi tecknar, bygger och lärar - sängar, nattlampor, toaletter, trappor och såklart, leksaker! När vi är hos träden så upptäcker barnen Lönnens rötter, hur är det egentligen med de där rötterna, känner trädet när vi går på dem och vad tycker trädet om det? Vi går tillbaka till Klapphuset för att utforska vår fråga, får trädet ont när vi står och går på rötterna...? Vi provar att gå på rötter, vi provar att stoppa rötterna på fötterna, rötterna börjar dansa och spela musik...Rötter, vad är egentligen det...?

Vi kan fysiskt se trädets rötter hos lönnen, men inte hos alla träd. Har inte alla träd rötter? Och hur kan vi förstå de saker/begrepp vi undersöker när vi inte kan få syn på dem eller inte ens kan ta på dem hela tiden? Detta gör så att vi får ge oss ut för att söka efter rötter, var finns de och hur ser de ut? Vi besöker olika träd för att känna på rötterna - hur känns de? Vi tittar nära på rötterna, både på dem i skogen men vi letar även efter rötter på förskolan, ser alla rötter likadana ut? I skogen hittar vi en stor stubbe som vi lånar in till Klapphuset, där kan vi undersöka rötterna hela dagen. Men hur fungerar då rötter? För att synliggöra detta så börjar vi så. Vi sår ärtskott och gräs för att följa växandet och koppla samman det med rötterna.

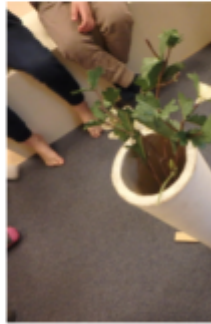
Hur bidrar vi till en hållbar utveckling? I vårt projekt är det relationella som lyfts fram. Att allt levande ska ha det bra på alla sätt. Att hjälpa allt levande från det att du är liten tycker vi bygger hållbarhet.

Sett och hört:

Rötterna dom är inne i trädets mun, inne i magen och sen kommer dom
ut

Rötterna får vatten, trädet blir glad då trädet får fina löv

RÖRELSE OCH ÅTERHÄMTNING, MED NATUREN SOM ARENA

Tema: Livsstil & Hälsa

Om utvecklingsområdet

Vi behöver alla variationen mellan vila och rörelse. Att få vistas i naturen och få tillgång till att klättra i träden tillsammans och lära av varandra i klättrandet. Hänga från en gren och känna hur mycket kroppen klarar av.

Vi är mycket ute på vår förskola. Vi arbetar i projektet utomhus, vilket vi redovisat i flera exempel.

Vår gård består till viss del av skog, där vi i ordningställt en rörelse-bana med återvinnings och naturmaterial. den använder barnen som parkour-bana, inte-nudda-marken bana eller använder vissa delar av den till lek.

Att lyfta in rörelsens betydelse i alla moment är viktigt, vi uppmanar barnen till att försöka, klättra, hoppa, balansera när vi eller dom ser möjligheter. Kroppen VILL röra sig

Men vilan är också viktig, vi har skogs-bad, tyst promenad och yoga utomhus. Vikten och betydelsen av återhämtning är viktig att lyfta fram.

Vi tänker att det bidrar till hållbar utveckling genom att ge barnen kunskaper om att balans i livet är viktigt, att det är viktigt för hälsan att röra på sig, men även att återhämta sig.

UTVÄRDERING

HÅLLBAR UTVECKLING

På vilket sätt bidrog vårt arbete till hållbar utveckling?

Vi tänker att vårt arbete bidrar till en hållbar utveckling, socialt genom att lyfta det relationella, vi behöver alla varandra i ett samhälle, samarbete är nyckeln till ett gott samhällssystem. Det ekologiska, att vara rädd om samt värna om vår natur och det som finns i den, genom att tidigt ha en relation till denna och se vad det gör med oss att vistas mycket där. Den ekonomiska hållbarheten, att använda mycket natur och återbruksmaterial i vår verksamhet gör att vi inte belastar genom att vi bara förbrukar sådant som måste tillverkas på nytt.

Vad behöver vi utveckla?

Vi behöver ständigt arbeta med hållbarheten. Tycker man att man gör tillräckligt får man se upp. Just nu funderar vi kring matsvinn, vattenförbrukning och pappersförbrukningen. Det vill vi bli bättre på.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

På vilket sätt var barnen eller eleverna delaktiga?

Barnen är ständigt delaktiga i vad vi arbetar med, genom reflektionssamlingar, projektarbete och att vi vuxna är lyhörda för barnens tankar gör att de hela tiden är med i hur arbetet fortskrider. Vi ber också föräldrarna om tankar eller att de delar med sig om vad barnen reflekterar kring hemma.

Vad behöver vi utveckla?

Genom att lyssna ännu mera, öva oss på att fånga upp alla signaler om vad barnen tycker är viktigt i det vi arbetar med.

HANDLINGSKRAFT

På vilket sätt visade barnen eller eleverna på handlingskraft?

Att de ville dela med sig av sina kunskaper till andra. De ville göra skyltar utifrån Allemansrättsaffischen och på så sätt göra samhället mera upplysta kring vad man får och inte får göra. De vill alltid ta med sig skräp när vi är ute i naturen, och då är det ofta som djurens välbefinnande lyfts fram.

Vad behöver vi utveckla?

Vi vill fortsätta att arbeta med de tankar som barnen har i kommande arbete. De har tex. reflekterat kring att symbolerna på återvinningskärnen är för långt upp. Hur ska det bli mera tydligt för barnen på återvinningsstationerna och centralerna?

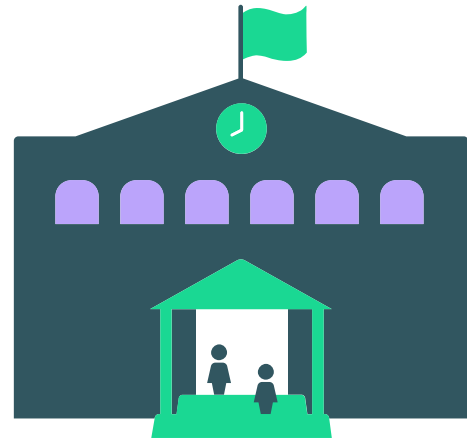
HÅLLBARHET PÅ SCHEMAT MED GRÖN FLAGG

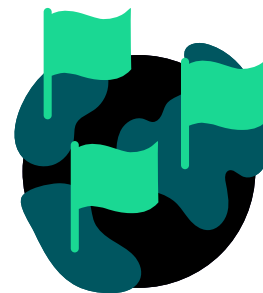
En hållbar värld kräver kunskap och förståelse

Tillsammans kan vi skapa en hållbar framtid – om vi agerar nu. Vi behöver ge lärare och elever i svenska skolor möjlighet att utveckla och omsätta sina kunskaper om hållbar utveckling, över flera ämnesområden.

På så vis skapas både förutsättningarna för långsiktig förändring – och viljan att göra skillnad.

Grön Flagg är ett unikt lärandeprogram inom hållbar utveckling. Tillsammans med Sveriges skolor och förskolor omsätter vi kunskap till direkt handling. Varje år hissar hundratals verksamheter i Sverige den Gröna Flaggan för att visa att en hållbar framtid börjar nu!

Ett globalt nätverk i ryggen

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling. Medlemsskolorna granskas och certifieras efter Grön Flagg och Håll Sverige Rents riktlinjer.

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling.

hållsverigerent.se
ecoschools.global

Kontakt:

gronflagg@hsr.se
08-505 263 00